

I en català, què?

Text > **BLAI GASULL**

Il·lustració > **LAURA REIXACH**

Aquest mes de maig va aparèixer en català el llibre *I els homes, què?* de la Caitlin Moran. Aquesta periodista i escriptora anglesa s'ha fet un racó dins la prolífica bibliografia sobre un dels grans temes que dominen la conversa pública global: les dones i el feminisme. El 2011 es va donar a conèixer amb el llibre *How to be a woman* (que no va aparèixer en català), un manual que aborda el feminisme amb perspicàcia i un humor desacomplexat que Moran ha convertit en el seu tret distintiu. L'èxit va donar peu a dues continuacions: *Com es fa una noia* (Anagrama, 2015) i *Més que una dona* (Anagrama, 2022), en les quals aborda els temes específics de les dones en la primera joventut i en la maduresa. L'èxit fabulós d'aquests tres llibres ha convertit Moran en una conspícua conferenciant. És en el context d'aquestes xerrades —que omple com si fos una estrella del rock— que neix *I els homes, què?*, perquè en totes, explica, sempre hi havia algú que li feia la pregunta que ha acabat titulant el seu últim llibre. «A mi què m'expliqueu? Pregunteu-los-ho a ells», va ser durant molt temps la resposta que hi donava. Però veient que cap home no s'hi posava, i que aquest buit mateix ja diu força sobre els homes i la manera com els costa parlar de la masculinitat, va decidir posar-s'hi: per omplir el buit, però també per mirar d'entendre ella mateixa un fenomen que ha anat prenent rellevància d'un temps ençà: com és que la darrera onada feminista ha donat com a resultat uns nanos molt més reaccionaris i masclistes? En aquest sentit, el llibre de Moran ha coincidit en el temps amb una minisèrie a Netflix, *Adolescence*, que també posa el focus en el desconcert dels nois adolescents i la influència tòxica de les xarxes socials i de tot això que se n'ha dit la *masclosfera*: aquest compendi de canals a Internet en

què es barregen la reacció antifeminista, el victimisme, el masclisme i la misogínia des de la ràbia, des de l'humor, o des de la cultura del *coaching*.

La influència de la masclosfera travessa bona part del llibre de Moran i hi dedica un capítol específic molt centrat en la figura d'Andrew Tate, que és, segurament, la versió més escandalosa, polèmica i coneguda del fenomen en el món angloparlant. Però, naturalment, tots aquests continguts han arribat també al nostre país. Però fer una radiografia de la masclosfera catalana no és tan fàcil, perquè la llengua que va servir a Jaume Roig per omplir d'improperis les dones del segle XV, no els sembla tan útil als misògins del segle XXI. Adrià Núñez («Libertad y lo que surja» a Internet) o Jan Byng no defugen l'ús de la nostra llengua, sinó qualsevol referència a

la vida catalana en general. En els continguts de Jordi Wild, a qui podríem posar en una mena de masclosfera tova, la catalanitat no s'hi oculta tant, però s'expressa, sempre, en la llengua d'Irene Montero.

Al monòleg *Mític*, l'humorista Magí Garcia té un bloc brillant sobre els atemptats del 17 d'agost a les Rambles de Barcelona, en el qual explica l'estranya

alegria que va experimentar quan va sentir en un vídeo que els terroristes amenaçaven la població en llengua catalana: «El terrorisme és una derrota moral, però això és una victòria lingüística», diu. Amb la masclosfera em passa una mica a la inversa: hi ha un puntet de joia, sí, d'estalviar-me sentir aquests continguts en català, però a la vegada ho sento com una derrota —una altra— d'aquesta nostra llengua que voldríem que servís per a les coses bones i per a les pitjors.

